

กระทู้ถามที่ ๑๑๒๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การติดตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้รักษาการและมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล โดยทั่วไป แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ ได้ตอบกระทู้ถามทั่วไป ที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา กระทู้ถามที่ ๘๑๑ ร. เรื่อง ขอทราบแนวทางการสร้างความโปร่งใส ของระบบการชำระเงิน เมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะซึ่งมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส เท่าเทียมกัน และ ตรวจสอบได้ ถือเป็น ๑ ใน ๗ มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ อีกทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ยังกำหนดให้ผู้ให้บริการภายใต้บังคับ ของประกาศ ธปท. ต้องรายงานและเปิดเผยข้อมูลคุณภาพการให้บริการตามแนวทางที่กำหนด แต่กลับพบว่าธนาคารแห่งประเทศไทยยังมิได้เปิดเผยข้อมูลรายงานการประชุม สรุปรายงานการประชุม หรือรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) ทางเว็บไซต์ที่ประชาชน สามารถเข้าถึงได้ อาจขัดต่อค่านิยมร่วมที่ให้ความสำคัญกับการมีหลักการ ซื่อตรง โปร่งใส และอาจ ไม่สอดคล้องกับเจตจำนงในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ที่ต้องปฏิบัติตามเจตจำนงอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสร้างความโปร่งใสและ การเปิดเผยข้อมูลอย่างทั่วถึงตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณพนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๔ และเป็นองค์การภาครัฐที่เป็นแบบอย่างด้านการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการคลังได้มีการติดตามคำตอบในกระทู้ถามทั่วไปที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา กระทู้ถามที่ ๘๑๑ ร. ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ให้คำมั่นว่า ขอรับไปศึกษารูปแบบและ แนวทางการเผยแพร่รายงานการประชุมของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) ต่อสาธารณชน ในลักษณะเดียวกับรายงานของคณะกรรมการนโยบายการเงินและแนวทางของธนาคารกลางอื่นหรือไม่ การเปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) และรวมถึงแผนกลยุทธ์

ระบบชำระเงิน (Payment Directional Paper) ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ซึ่งกระบวนการจัดทำให้แล้วเสร็จ
ล่าช้ามาเป็นเวลาหลายเดือน จะเปิดเผยอย่างเป็นทางการได้เร็วที่สุดเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงการคลังได้มีการหารือกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในเรื่องการเปิดเผย
ข้อมูลรายงานการประชุม รายงานประจำปี รายงานผลการดำเนินงาน ประกาศตารางการประชุม
ล่วงหน้าของคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และรายงานการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบาย
การเงินและคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน โดยเทียบเคียงแนวทางการเปิดเผยข้อมูลของ
คณะกรรมการนโยบายการเงินและการเปิดเผยข้อมูลนั้นไม่ได้ขัดต่อ มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ หรือไม่ หากได้มีการหารือแล้วจะมีการเปิดเผยข้อมูล
อย่างเป็นทางการเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงการคลังได้มีการศึกษาและประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติธนาคาร
แห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจของธนาคาร
แห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อให้วัตถุประสงค์การจัดตั้ง อำนาจหน้าที่และภารกิจ ให้สอดคล้องกับ
เทคโนโลยีทางการเงินเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและปัญหาอาชญากรรมทางการเงินที่ทวีความรุนแรง
มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร หากได้ศึกษาแล้วจะนำเสนอร่างแก้ไขกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อใด
ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิโรจน์ ลักขณาอดิศร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๑๒๙ ร.

ของ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง การติดตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ท่านประธานที่เคารพ ข้าพเจ้า นายพิชัย ชุณหวิชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงการคลังได้มีการติดตามคำตอบในกระทู้ถามทั่วไปที่ขอให้ตอบใน
ราชกิจจานุเบกษา กระทู้ถามที่ ๘๑๑ ร. ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ให้คำมั่นว่า
ขอรับไปศึกษารูปแบบและแนวทางการเผยแพร่รายงานการประชุมของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน
(กรช.) ต่อสาธารณชนในลักษณะเดียวกับรายงานของคณะกรรมการนโยบายการเงินและแนวทางของ
ธนาคารกลางอื่นหรือไม่การเปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)
และรวมถึงแผนกลยุทธ์ระบบชำระเงิน (Payment Directional Paper) ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ซึ่งกระบวนการ
จัดทำให้แล้วเสร็จล่าช้ามาเป็นเวลาหลายเดือน จะเปิดเผยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมได้เร็วที่สุดเมื่อใด
ขอทราบรายละเอียด

คำถามข้อ ๒ กระทรวงการคลังได้มีการหารือกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในเรื่อง
การเปิดเผยข้อมูลรายงานการประชุม รายงานประจำปี รายงานผลการดำเนินงาน ประกาศตาราง
การประชุมล่วงหน้าของคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และรายงานการประชุมร่วมระหว่าง
คณะกรรมการนโยบายการเงินและคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน โดยเทียบเคียงแนวทาง
การเปิดเผยข้อมูลของคณะกรรมการนโยบายการเงินและการเปิดเผยข้อมูลนั้นไม่ได้ขัดต่อ มาตรา ๗๔
แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ หรือไม่ หากได้มีการหารือแล้ว
จะมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ และ ๒ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการติดตามและหารือ
ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เกี่ยวกับการดำเนินการของ ธปท. ตามคำตอบในกระทู้ถาม
ที่ ๘๑๑ ร. แล้ว โดย ธปท. ได้มีการศึกษารูปแบบและแนวทางเปิดเผยการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) แล้ว
ซึ่ง ธปท. เห็นควรเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานของ กนส. และ กรช. โดยเนื้อหาจะครอบคลุม
ประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็น รวมถึงการดำเนินนโยบายของ ธปท.
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สาธารณชนรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินนโยบายและการพัฒนาด้านระบบ
สถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน ซึ่งการเผยแพร่การดำเนินงานของ กนส. และ กรช. ดังกล่าว
จะมีความถี่ทุกครึ่งปี โดยเริ่มจากผลการดำเนินงานในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๘ ซึ่งความถี่ดังกล่าว
มีความเหมาะสมเนื่องจากการดำเนินงานของ กนส. และ กรช. เป็นการดำเนินงานเชิงนโยบาย

และโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลในระยะปานกลางถึงยาว แต่หากมีประเด็นสำคัญเร่งด่วนก็สามารถสื่อสารเพิ่มเติมให้สาธารณชนทราบเป็นการเฉพาะได้

นอกจากนี้ สำหรับความคืบหน้าของ Payment Directional Paper ธปท. อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบการชำระเงินในระยะต่อไปให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยคาดว่าจะเผยแพร่ในปี ๒๕๖๘

คำถามข้อ ๓ กระทรวงการคลังได้มีการศึกษาและประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ และพระราชบัญญัติอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อให้วัตถุประสงค์การจัดตั้ง อำนาจหน้าที่และภารกิจ ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีทางการเงินเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและปัญหาอาชญากรรมทางการเงินที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นหรือไม่อย่างไร หากได้ศึกษาแล้วจะนำเสนอร่างแก้ไขกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๓ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ และพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้การบังคับใช้ของ ธปท. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ ธปท. เป็นหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ซึ่ง ธปท. ได้ดำเนินการศึกษาและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ ธปท. ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐ ฉบับ โดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๘๕ อยู่ระหว่างการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๘ (รายละเอียดตามเว็บไซต์ของ ธปท. <https://www.bot.or.th/th/laws-and-rules/law-regulations-evaluation.html>)

อย่างไรก็ดี สำหรับการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางการเงินให้เท่าทันกับปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นนั้น ธปท. ในฐานะธนาคารกลางของประเทศได้ร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอกฎหมายเพื่อยกระดับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันได้แก่ พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘ โดยพระราชกำหนดดังกล่าวมีหลักการสำคัญ คือการกำหนดกลไกให้ผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการบริการการเงิน ต้องร่วมชดเชยความเสียหายให้กับลูกค้าหากละเลยการปฏิบัติตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด ซึ่งในส่วนของ ธปท. อยู่ระหว่างจัดทำประกาศเพื่อกำหนดหน้าที่ของสถาบันการเงินและผู้ประกอบการบริการการเงินโดยคาดว่าจะมีผลภายในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๘